

AUSA · XXI · 153 (2004) p. 429-443 © Patronat d'Estudis Osonencs

AMICS DELS MUSEUS D'OSONA. PROMOCIÓ I DIVULGACIÓ DELS MUSEUS I EL PATRIMONI COMARCAL

SÍLVIA CORDOMÍ / MARTA COSTA

Vocal / Ex-presidenta dels Amics del Museus d'Osona

*Els Amics dels Museus d'Osona (Friends of the Museums of Osona).
Promoting and popularizing local museums and heritage*

L'article recull els orígens, l'evolució i les línies d'actuació de l'associació dels Amics dels Museus d'Osona. Creada l'any 1991, porta a terme diferents activitats amb l'objectiu de contribuir a la promoció i divulgació dels museus i del patrimoni comarcal. Actualment és una entitat plenament reconeguda, que a més de la seva voluntat d'estar al servei dels museus, treballa per acostar els museus i a la societat.

Paraules clau: associacionisme cultural, patrimoni cultural, política cultural.

The article summarises the origins and evolution of the association of Friends of the Museums of Osona and its lines of action. Founded in 1991, the association carries on different activities whose objective is to contribute to the promotion and dissemination of information on the region's museums and heritage. It is now a fully recognised institution which in addition to its efforts to support the museums, works to bring museums and society closer together.

Keywords: cultural association movement, cultural heritage, cultural policy.

En acabar el segle xx hi havia al món més d'un milió i mig de persones membres d'associacions o federacions d'amics dels museus.¹ Segons la FMAM s'anomenen amics dels museus aquelles persones que donen suport als museus en el seu desenvolupament i la seva difusió.²

Aquest gran col·lectiu de persones que treballen en aquest àmbit han donat lloc a diferents tipologies d'associacions: les genèriques, com per exemple els Amics de l'Art Romànic o la Societat Catalana d'Arqueologia; les fundadores d'un museu, com és el cas dels Amics del Museu de la Ciència i de la Tècnica que van impulsar la creació del Museu Nacional de la Ciència i de la Tècnica de Terrassa; les geogràfiques, que no estan vinculades a una entitat, sinó a les d'un territori (Amics dels Museus de Catalunya), les vinculades exclusivament a un museu (Amics del Museu Nacional d'Art de Catalunya), etc., cadascuna determinada pels seus condicionaments històrics i locals.

1. FEDERACIÓ MUNDIAL DELS AMICS DELS MUSEUS (FMAM). [En línia] <<http://www.museums-friends.net/presentacion.html>> [Consulta: 27/2/2004]

2. FEDERACIÓ MUNDIAL DELS AMICS DELS MUSEUS (FMAM). [En línia] <<http://www.museums-friends.net/codigo1.html>> [Consulta: 27/2/2004]

La primera associació d'amics dels museus va néixer a Àustria el 1884, la Vorarlberger Landesmuseumsverein, i aviat la van seguir d'altres arreu d'Europa. En aquells moments, la majoria tenien un caràcter elitista i els seus membres eren col·leccionistes d'art o acomodats benefactors que col·laboraven amb els museus com a mecenes enriquint les col·leccions.

Ja en el segle xx la cultura agafava una dimensió més oberta, es parlava de la dimensió social dels museus i les associacions d'amics dels museus agafaven un nou protagonisme, canviava el perfil dels seus associats, s'ampliaven les seves funcions i es convertien en actius col·laboradors dels museus potenciant les seves activitats i creant nous llaços entre el museu i la comunitat.

Llavors naixia, a Catalunya, el 1933, Amics dels Museus de Catalunya, una entitat pionera en el nostre país i a l'Estat espanyol, que apareixia amb la voluntat de protegir i enriquir el patrimoni català i acostar la societat civil als museus en la mateixa línia que imperava a Europa.

Orígens i evolució dels Amics dels Museus d'Osona (AMO)

A Osona, tot i que en el segle XIX ja trobem associacions que vetllen pel patrimoni com és el cas del Círcol literari de Vic,³ va ser durant els anys cinquanta del segle XX, de la mà del Patronat d'Estudis Ausonencs, quan la recuperació del patrimoni va prendre un nou impuls. Aquesta associació va crear una secció d'arqueologia i art que va recollir explícitament en els seus estatuts el desig de protegir el patrimoni cultural, artístic i monumental de la comarca d'Osona.

A partir d'aquest moment, el Patronat d'Estudis Ausonencs es va vincular estretament amb el Museu Arqueològic i Artístic Episcopal de Vic, va participar activament en les campanyes de commemoració dels setanta-cinc anys de la seva creació i va donar suport a les seves noves instal·lacions el 1967.

Paral·lelament, a finals del franquisme, a mesura que la societat civil es feia més viva, anaven apareixent altres entitats com els Amics dels Castells de Vic i Osona, els Amics de Centelles, el grup Sant Amand de Tona o l'ADET de Torelló. Totes aquestes associacions tenien «en comú l'interès per conèixer, divulgar, defensar i promoure algun aspecte del patrimoni cultural i cívic de la ciutat i comarca».⁴

En aquesta mateixa línia i sota l'impuls del Patronat d'Estudis Ausonencs, naixien els Amics dels Museus de Vic, on es troben els orígens dels Amics dels Museus d'Osona. Així, Oriol Vives i de Casanova,⁵ vocal de la Junta del Patronat des de la seva creació, va impulsar durant aquests anys, a través dels Amics dels Museus, la iniciativa de fundar una secció d'Amics del Museu.⁶ Aquesta secció

3. SALARICH, Miquel. *Història del Círcol literari de Vich*. Vic: Patronat d'Estudis Ausonencs, 1962.

4. REIXACH, Modest. *Les entitats a Vic: aportació a la sociologia de les associacions*. Vic: Comissió Cultural de SADEI, 1976.

5. Oriol Vives estava vinculat als Amics dels Museus de Catalunya i als Amics dels Castells.

6. SALARICH, Miquel S.; MIRÓ, Maria-Mercè. «El Patronat d'Estudis Ausonencs (1952-1982)». *Ausa* [Vic], vol. IX/100 (1981), p. 394.

del Patronat d'Estudis Ausonencs va quedar constituïda oficialment el 1978 i n'ocupà la vocalia Josep Lluís Vives i Conde fins al 1990, moment en què va ser rellevat per Conxita Mas i Casanovas.

Durant aquest període, la secció d'Amics del Museu de Vic del Patronat va treballar impulsant activitats relacionades amb el Museu Arqueològic i Artístic Episcopal de Vic.

Coincidint amb el centenari del Museu, un moment en què es començava a dibuixar un nou panorama museístic comarcal, s'iniciaven les obres del Museu de l'Art de la Pell, es parlava de fer un Museu de la Fotografia, arribaven les primeres obres de Sert i la cultura agafava una dimensió més comarcal.⁷ Aleshores, en el marc del Patronat, els Amics del Museu de Vic van passar a anomenar-se Amics dels Museus d'Osona, i es constituïren en una entitat pròpia. S'inaugura una nova etapa en la història de l'associació, en la qual, tot i mantenint els seus llaços amb el Patronat d'Estudis Osonencs, els Amics dels Museus d'Osona van començar a caminar sols.

Es van elaborar els primers estatuts d'AMO⁸ en els quals consten com a socis fundadors: Conxita Mas i Casanovas, Montserrat Orriols i Puig, Josep Salarich i Mas, Joan Palmarola i Nogué, les dues primeres vinculades activament en les celebracions del centenari del Museu Arqueològic i Episcopal de Vic. Per l'abril de 1991 es va constituir la primera junta que, segons els estatuts, estava integrada per: un president, un vicepresident, un tresorer, un secretari i quatre vocals. Dos dels quals eren vocals nats: el director del Museu Arqueològic i Artístic Episcopal de Vic i un membre de la junta rectora del Patronat d'Estudis Osonencs. Amb aquestes dues vocalies els Amics dels Museus d'Osona mantenien els vincles amb els seus orígens. Tant és així que la seu social de l'entitat es fixà al Temple Romà. La primera junta va quedar integrada per: Conxita Mas i Casanovas, presidenta; Montserrat Orriols i Puig, vicepresidenta; Josep Salarich i Mas, tresorer; Imma Vilamala i Aliguer, secretària; Jordi Sarri i Vilageliu, vocal designat pel Patronat d'Estudis Osonencs; Miquel S. Gros i Pujol, vocal pel Museu Episcopal de Vic; Joan Palmarola i Nogué, vocal; Ramon Rial i Carbonell, vocal.

L'entitat naixia amb voluntat de donar suport i fer difusió dels museus de la comarca, fomentar les relacions entre ells, defensar i protegir les col·leccions, fomentar la creació de nous museus i aproximar l'art i el patrimoni a la societat. Aquesta seria una síntesi dels objectius que figuren en els primers estatuts. Aquest caràcter marcadament geogràfic ha conferit als Amics dels Museus d'Osona el fet d'estar inclosos en la tipologia d'associació que no està vinculada exclusivament a un museu, sinó que col·labora amb un grup del museu, a diferència del model d'entitat majoritari, vinculat a una institució museística.

Tot i que la seu social dels AMO era el Temple Romà, durant el primer any es van fer les reunions de la Junta als diferents museus de la comarca. Era una bona

7. PATRONAT D'ESTUDIS OSONENCs. «La conveniència de canviar Ausonencs per Osonencs en el nom del Patronat. Memòria de 1990». *Ausa* [Vic], núm. 125 (1990), p. 211-212.

8. Inscrits formalment al Registre de Fundacions i Associacions de la Generalitat de Catalunya amb el número 13.175, el 17 de març de 1992.

manera d'entrar en contacte amb els museus, conèixer de prop la seva realitat i establir línies de col·laboració. Aviat l'Ajuntament de Vic cedeix a l'Associació un espai a la Casa Galadies que és, avui encara, la seu social de l'entitat.

L'any 1997 es van modificar els primers estatuts (un any abans l'Assemblea extraordinària n'havia aprovat aquestes modificacions) i es va ampliar el nombre de vocals de la Junta, que va passar d'un mínim de quatre a un màxim de set amb l'objectiu de donar més representativitat als socis. Es va legalitzar el canvi de seu social i es va convidar a formar part de la Junta Directiva a tots els directors dels Museus d'Osona, i es va fixar com a mínim una reunió anual, per buscar camins de cooperació i coordinació entre els nostres museus.⁹

	1991	1992	1993
President	Conxita Mas Casanovas	Conxita Mas Casanovas	Conxita Mas Casanovas
Vicepresident	Montserrat Orriols Puig	Montserrat Orriols Puig	Montserrat Orriols Puig
Secretari	Imma Vilamala Aliguer	Imma Vilamala Aliguer	Imma Vilamala Aliguer
Tresorer	Josep Salarich Mas	Josep Salarich Mas	Josep Salarich Mas
Vocal Patronat	Jordi Sarri Vilageliu	Jordi Sarri Vilageliu	Jordi Sarri Vilageliu
Vocal MEV	Miquel S. Gros Pujol	Miquel S. Gros Pujol	Miquel S. Gros Pujol
Vocals	Joan Palmarola Nogué Ramon Rial Carbonell	Joan Palmarola Nogué Ramon Rial Carbonell	Joan Palmarola Nogué Ramon Rial Carbonell
	1994	1995	1996
President	Conxita Mas Casanovas	Conxita Mas Casanovas	Marta Costa Naudó
Vicepresident	Montserrat Orriols Puig	Mercè Puntí Sañé	Conxita Mas Casanovas
Secretari	Imma Vilamala Aliguer	Marta Costa Naudó	Amor Bugeda Monzón
Tresorer	Maite Royo Campos	Antoni Rierola Roqué	Antoni Rierola Roqué
Vocal Patronat	Jordi Sarri Vilageliu	Jordi Sarri Vilageliu	Jordi Sarri Vilageliu
Vocal MEV	Miquel S. Gros Pujol	Miquel S. Gros Pujol	Miquel S. Gros Pujol
Vocals		Montserrat Orriols Puig Jesús Ynaraja Díaz Imma Vilamala Aliguer	Montserrat Orriols Puig Jesús Ynaraja Díaz Maite Royo Campos
	1997	1998	2000
President	Marta Costa Naudó	Marta Costa Naudó	Marta Costa Naudó
Vicepresident	Conxita Mas Casanovas	Jesús Ynaraja Díaz	Jesús Ynaraja Díez
Secretari	Amor Bugeda Monzón	Amor Bugeda Monzón	Amor Bugeda Monzón
Tresorer	Antoni Rierola Roqué	Antoni Rierola Roqué	Antoni Rierola Roqué
Vocal Patronat	Jordi Sarri Vilageliu	Pilar Clarà Sallent	Pilar Clarà Sallent
Vocal MEV	Miquel S. Gros Pujol	Miquel S. Gros Pujol	Miquel S. Gros Pujol
Vocals	Montserrat Orriols Puig Jesús Ynaraja Díaz Maite Royo Campos	Montserrat Orriols Puig Jordi Sarri Vilageliu Maite Royo Campos Berta Juvantený Noguera	Sílvia Cordoní Saborit Jordi Sarri Vilageliu Maite Royo Campos Berta Juvantený Noguera

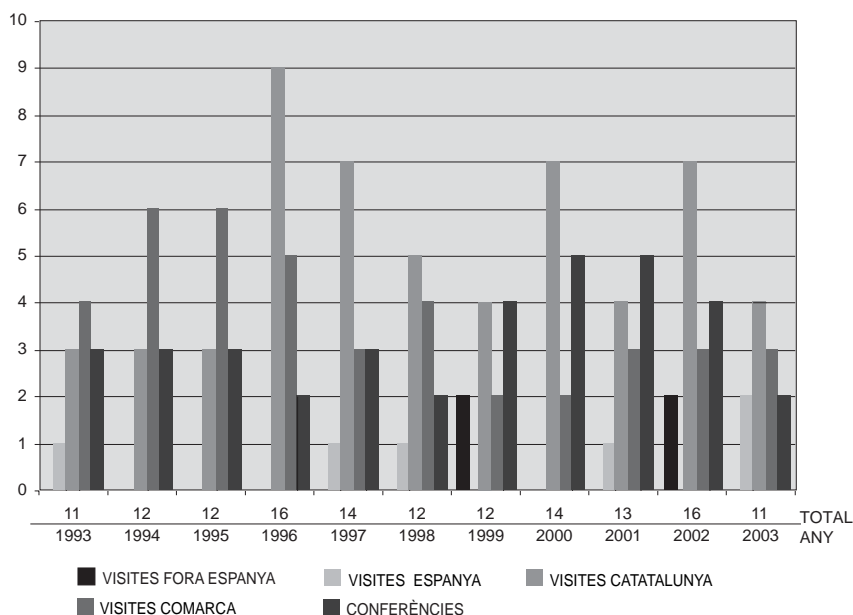
9. «Els museus d'Osona demanen la paraula. Manifest del dia Internacional dels Museus». *El 9 Nou* [Vic], secció «El Tema» (16/05/2003), p. 5.

	2001	2002	2003
President	Jesús Ynaraja Díaz	Jesús Ynaraja Díaz	Jesús Ynaraja Díaz
Vicepresident	Maite Royo Campos	Maite Royo Campos	Maite Royo Campos
Secretari	Amor Bugeda Monzón	Amor Bugeda Monzón	Berta Juvanteny Noguera
Tresorer	Antoni Rierola Roqué	Antoni Rierola Roqué	Pilar Clarà Sallent
Vocal Patronat	Pilar Clarà Sallent	Pilar Clarà Sallent	Pilar Clarà Sallent
Vocal MEV	Miquel S. Gros Pujol	Miquel S. Gros Pujol	Miquel S. Gros Pujol
Vocals	Sílvia Cordoní Saborit	Sílvia Cordoní Saborit	Sílvia Cordoní Saborit
	Jordi Sarri Vilageliu	Jordi Sarri Vilageliu	Jordi Sarri Vilageliu
	Joan Josep Riera Masgrau	Joan Josep Riera Masgrau	Joan Josep Riera Masgrau
	Berta Juvanteny Noguera	Berta Juvanteny Noguera	Miquel Amblàs Carbonell
		Ma Carme Vilà Ormazábal	Ma Carme Vilà Ormazábal
			Joan Sepúlveda

La Junta de direcció dels Amics dels Museus d'Osona s'ha anat renovant.

Activitats per als associats

La Junta, com a gestora de l'entitat, ha treballat per oferir als seus associats activitats formatives i d'oci, que consisteixen en visites comentades a museus i exposicions, viatges culturals, seminaris i conferències, amb l'objectiu de fer difusió dels museus i del patrimoni.

Les activitats han estat programades a partir d'un tema de fons, el modernisme, el romànic, l'art contemporani, la industrialització... Aquests temes han estat l'eix vertebrador de visites i conferències, sense obviar l'interès per esdeveniments culturals puntuals i la creació de noves infraestructures museístiques.

Cada any s'han realitzat, de mitjana, tretze activitats, que no esmentarem exhaustivament, però sí que en detallarem algunes. Així, l'any 1995, aprofitant el 150è aniversari del naixement de Jacint Verdaguer, es va visitar la Casa Museu Verdaguer a Vil·la Joana, i Francesc Fontbona i Pere Farrés van parlar respectivament de la pintura i la literatura del romanticisme a Catalunya. El 1997 es va dedicar al modernisme, que es va inaugurar amb una conferència de la historiadora Maria Ocaña, i es van visitar els entorns modernistes de la ciutat de Vic, de Sant Joan Despí, de Santa Maria de Cervelló, de Reus, el Museu d'Art Noveau i Decó de Salamanca i l'exposició de Santiago Rusiñol del Museu d'Art de Catalunya.¹⁰

Si pensem en les noves infraestructures museístiques de l'Estat espanyol, es van organitzar visites al Museu Nacional d'Art Reina Sofía de Madrid (1993), al Museu Guggenheim de Bilbao (1998) i a la Ciutat de les Arts i de les Ciències de València (2001).

Les visites que s'han realitzat a l'estranger estan totes concentrades a França, on hem descobert la costa Blava dels pintors d'avantguarda, l'impressionisme de Toulouse-Lautrec a Albi i el romànic d'Elna, Serrabona i Cuixà.

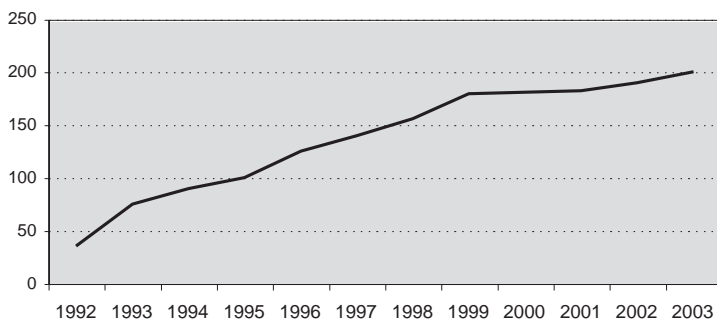
Cal afegir-hi les activitats programades a la comarca que han permès conèixer cadascun dels nostres museus i el patrimoni més nostrat.

Entre les activitats formatives caldria destacar: cicles de conferències com «Les avantguardes del segle XX», impartida per l'Anna Palomo el 1999; «Història del moble català», per la Mònica Piera, el 2000, i «Cicle d'art de l'objecte», el 2004.

Cal també esmentar el cicle de cinema: «El cinema i els artistes». Biopic, amb conferència i xerrada-col·loqui (*Sobrevivir a Picasso*, *Le Chien Andaluz*, *Moulin Rouge*, *El loco del pelo rojo*).

Aquestes activitats ha estat adreçades especialment als associats, però també obertes a la ciutat.

Evolució del nombre d'associats

10. FARRÉS, Ramon. «Un passeig pel modernisme». *La Marxa* [Vic], secció «La Revista» (14/2/1997), p. 1-3.

El gràfic ens mostra l'evolució del nombre d'associats.

Altres activitats i col·laboracions

Els AMO han col·laborat amb entitats i institucions, tant públiques com privades, per divulgar els fons dels museus i del patrimoni català a través de diferents activitats com la producció i/o la promoció d'exposicions, jocs, edició de postals, fullets..., buscant arribar amb aquestes iniciatives a diferents públics.

Així, l'any 1997, juntament amb el Patronat d'Estudis Osonencs, l'Institut d'Estudis Nord-americans i l'Ajuntament de Vic, es van poder veure al Temple Romà les obres *Imaginari Library*, de l'artista Pamela Moore, i, un any més tard, en aquest mateix espai, l'antològica *Joan Redorta. Pintura, ceràmica i quaderns de viatges*. En aquesta ocasió fruit de la col·laboració amb el Patronat d'Estudis Osonencs i la Caixa de Manlleu.

Cal fer menció de *Torras i Bages i els artistes*, una iniciativa de l'Albergueria, el Museu de l'Art de la Pell i els Amics dels Museus d'Osona, que va comptar amb la col·laboració del Cercle Artístic de Sant Lluç, i que va mostrar la influència del bisbe Torras i Bages en la creació plàstica. Així, s'exposà l'obra d'artistes vinculats al Cercle de Sant Lluç i es va donar a conèixer el patrimoni de la ciutat obrint al públic espais que habitualment no són accessibles i on es pot contemplar l'obra de Josep Maria Sert i de Joan Llimona.¹¹

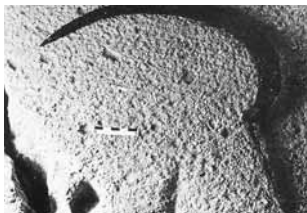
Des del 1994 fins al 2001 els Amics dels Museus d'Osona han participat en el Saló de la Infància, que organitza l'Ajuntament de Vic, amb tallers de jocs adreçats a joves i infants, buscant estratègies interactives per despertar l'interès dels joves vers els museus, com ara: joc dels museus d'Osona, tallers de retaules, confecció de mòbils, reproducció de peces de museus (l'arqueta del Museu de l'Art de la Pell) i la divulgació de pintors i la seva obra (reproducció d'una obra de Vassarely), etc.

L'any 1992 l'associació va elaborar i editar una guia sobre els museus d'Osona. Aquesta guia va ser actualitzada i reeditada el 1999, i en aquests moments es troba a punt de tornar a ser publicada.

Peça de l'any - Dia Internacional dels Museus

Des del 1977, per iniciativa del Consell Internacional de Museus (ICOM), se celebra el 18 de maig el Dia Internacional dels Museus arreu del món. Aquesta celebració és una ocasió per sensibilitzar els ciutadans respecte a la importància que tenen els museus. Moltes institucions porten a terme activitats diverses amb el propòsit de fer-les pròximes al públic. En aquesta línia, els AMO, i sota el lema «La peça de l'any», selecciona una peça del fons d'un museu de la comarca o un element patrimonial, en fan difusió per mitjà d'una postal, encarreguen l'estudi de la peça a un especialista i conviden el públic en general a conèixer-la per mitjà de diverses accions.

11. A.E. «La pintura des del Temps de Torras i Bages». *La Marxa* [Vic], secció «La Revista» (3/04/1998), p. 8-9. REDACCIÓ. «Vic reconstrueix les relacions de Torras i Bages amb l'art». *Avui* [Barcelona] (11/04/1998), p. 37. VILARODÀ, Jordi. «Una exposició mostra, a Vic, la relació de Torras i Bages amb l'art». *El 9 Nou* [Vic] (3/04/1998), p. 43.

Any 1993

Descripció: Falç Medieval del Museu Arqueològic de l'Esquerda de Roda de Ter.

Conferència a càrrec d'Imma Ollich, Maria Ocaña i Montserrat Rocafiguera.

Any 1994

Descripció: Peu de lampadari de bronze amb iconografia d'un griu. Segona meitat del segle II aC. Jaciment del Camp de les Lloses (Tona).

Conferència a càrrec de Jordi Sarri.

Any 1995

Descripció: Retrat de Jacint Verdaguer. Marià Picó i Valls (1870). Museu Episcopal de Vic.

Conferència a càrrec de Francesc Fontbona.

Any 1996

Descripció: Contínua de filar Costa i Serra (1907). Museu Municipal de Manlleu.

Conferència a càrrec de Joaquim Albareda.

Any 1997

Descripció: Enquadernació modernista. Exemplar de la pastoral «Dios y el César» del Bisbe Torres i Bages (1911). Arxiu Episcopal de Vic.

Conferència a càrrec de Jordi Figuerola. Publicada a *Ausa* [Vic] vol. 17, núm. 139 (1997) p. 365-370.

Any 1998

Descripció: Arqueta de fusta recoberta de pell repujada, daurada, gravada i policromada amb guarniments metàl·lics (segles XIV-XV). Museu de l'Art de la Pell de Vic.

Conferència a càrrec de Maria Ocaña i Imma Ollich. Publicada a *Ausa* [Vic], vol. 18, núm. 142 (1999), p. 373-383.

Any 1999

Descripció: Revista *Inquietud* (editada a Vic entre 1955 i 1966). Arxiu Episcopal de Vic.

Conferència a càrrec d'Armand Quintana. Publicada a *Ausa* [Vic], vol. 19, núm. 145 (2000), p. 251-269.

Any 2000

Descripció: Bloc d'arenisca amb relleus del monument funerari de Malla (s. IV- s. II aC). Museu de Malla.

Conferència a càrrec de M. Dolors Molas.

Any 2001

Greixonera de terra cuita i envernissada (probablement del s. XVIII). Museu Rocaguinarda d'Oristà.

Conferència a càrrec de Joan Rosal.

Any 2002

Diner Episcopal de Vic (s. XI). Museu Episcopal de Vic.

Conferència a càrrec de Miquel Crusafont.

Any 2003

Capella del Monument de l'escultor Carles Moretó (1751-1757). Església conventual de les Carmelites Descalces de Vic (Santa Teresa).

Conferència a càrrec de Fra Valentí Serra.

Nadales

En el mateix sentit que la iniciativa de la peça de l'any, s'edita una nadala en col·laboració amb el MEV, se'n fa difusió, s'encarrega un estudi de la peça i un especialista en comenta els trets més rellevants. La majoria de les nades van ser presentades per mossèn Miquel S. Gros, però també hi han intervingut Miquel

Any 1993

Mare de Déu i Nen.

Capella del Mas Serratosa. Masies de Voltregà.

Joan Mates.

Últim quart del s. XIV i primer del s. XV

Any 1994

Escena de la fugida d'Egipte.

Frontal de Santa Maria de Lluçà.

Mestre de Lluçà.

Segon quart del s. XIII

Any 1995

Santa Anna i la Mare de Déu.
Interior d'una tapa d'una caixa de núvia.
Taller dels Gascó.
1529-1546

Any 1996

Adoració dels Pastors.
Retaule de Santa Maria de Verdú.
Jaume Ferrer II.
1432-1434

Any 1997

La Verge de la Rosa.
Frontal de Bellver de Cerdanya.
1300-1325

Any 1998

Fugida d'Egipte.
Retaule de Santa Maria de Verdú.
Jaume Ferrer II.
1432-1434

Any 1999

Fragment d'àngels de l'enunciació. Retaule de Santa Maria de Verdú.

Jaume Ferrer II.

1432-1434

Any 2000

Mare de Déu i Sants.

Retaulet procedent de Vic (casa particular). Jaume Huguet.

Barcelona, 1460-1470

Any 2001

L'arbre de Jessé.

Portada de l'Evangeli de Sant Mateu.

Mestre Ramon.

Vic, 1268

Any 2002

Nativitat.

Atribuïda a Pere de Fontaines (Fontenes)

Any 2003

Mare de Déu i l'infant i àngels músics.

Procedència desconeguda.

Jaume Cabrera.

Primer quart del s. xv

Col·laboració i relació amb altres entitats

Pel fet que entre els objectius de l'associació consta donar suport i fer difusió dels museus de la comarca i incentivar-ne la creació, trobem la presència dels AMO en diverses comissions assessores. Des del 1998 són membres de la Comissió Assessora del Museu de la Torneria i Banya de la Vall del Ges, des del 2000 col·laboren amb el Museu de l'Art de la Pell de Vic a través d'una vocalia en la Fundació Andreu Colomer. També han estat membres del Consorci de Turisme d'Osona, han participat en les reunions del Consell Sectorial de Turisme en l'apartat de museus i han donat suport en diferents aspectes a la creació o remodelació dels museus comarcals com el Museu Balenyano, el Museu Miquel Soldevila, el Museu Arqueològic de Vilanova de Sau, el Museu Arqueològic de Tona, etc.

L'entitat és membre fundadora i ocupa una vocalia de la Federació Catalana d'Amics dels Museus.

En l'àmbit estatal, els AMO han participat, des de la seva creació fins a l'actualitat, en les reunions anuals de la Federació Espanyola dels Amics dels Museus. Fins i tot l'any 1992, coincidint amb la celebració del seu IV Congrés a Barcelona, van fer una sessió de treball a Vic.

Posicionament sobre temes de patrimoni i museus

En la intensa polèmica que va suscitar la remodelació del Museu Episcopal de Vic, els Amics dels Museus d'Osona van defensar tant la ubicació com el projecte de l'edifici del Museu.¹²

Els AMO, en el marc del Congrés de Cultura d'Osona, i amb l'objectiu de denunciar i cercar solucions a la desprotecció, abandonament i destrucció dels béns culturals, van proposar fer un inventari dels béns patrimonials, tant públics

12. VILARODÀ, Jordi. «El debat del Museu». *El 9 Nou* [Vic], secció «El Tema» (6/05/1996). FERRER, M. Àngels. «Com veu el projecte del nou Museu Episcopal de Vic?». *La Revista d'Osona*. Núm. 2 (desembre de 1997), p. 49-51.

com privats, d'àmbit comarcal, dissenyar un pla d'actuació concret i crear la figura del defensor del patrimoni com una persona conciliadora que cerqui solucions i faci d'àrbitre en la defensa del patrimoni.¹³

Informe sobre els museus: elaboració d'un informe sobre els museus de la comarca l'any 2001.

Participació com a patrons de la Fundació Privada «El Coro» de Manlleu, l'objecte de la qual és salvaguardar el patrimoni i la memòria històrica de Manlleu.

Conclusió

L'associació dels Amics dels Museus d'Osona és una mostra més del paper de la societat civil en la promoció dels museus. Ocupen un espai en el panorama cultural de la comarca, no sols col·laborant i defensant els museus i el patrimoni, sinó com a promotors de projectes que tenen incidència clara en la comunitat i que reforcen el caràcter social de la cultura.

Després d'uns quants anys d'existència i de superar diferents reptes com el fet de tirar endavant l'entitat, fer-la operativa, consolidar l'associació pel que fa al funcionament i projecció exterior i aconseguir el seu reconeixement, actualment l'entitat ha d'endegar altres línies d'actuació com el voluntariat, la fidelització dels socis, la creació de sinergies a través de la Federació Catalana, sense oblidar el manteniment de la complicitat entre els amics i els seus museus.

Si els llaços que s'estableixen entre els museus i la societat són un barem per mesurar el caràcter democràtic de la cultura i dels museus, podem afirmar que els Amics dels Museus d'Osona han contribuït i contribuiran amb els seus esforços en aquest sentit.

Bibliografia

- A. E. «La pintura des del Temps de Torras i Bages». *La Marxa* [Vic], secció «La Revista» (3/04/1998), p. 8-9.
- ASENSIO, Miguel. «IV Jornadas de voluntariado cultural en Santiago de Compostela». *Amigos de los Museos, Boletín informativo* [Federación Española de Amigos de los Museos] (Junio 1999), p. 12-17.
- COSTA, Marta; SARRI, Jordi. «El defensor del Patrimoni». A: CONGRÉS DE CULTURA D'OSONA 1996-1997. *Congrés de Cultura a Osona. Memòria novembre 1996-març 1997*. 1a. ed. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, 1998, p. 108-110.
- FARRÉS, Ramon. «Un passeig pel modernisme». *La Marxa* [Vic], secció «La Revista» (14/2/1997), p. 1-3.

13. COSTA, Marta; SARRI, Jordi. «El defensor del Patrimoni». A: CONGRÉS DE CULTURA D'OSONA 1996-1997. *Congrés de Cultura a Osona. Memòria novembre 1996-març 1997*. 1a. ed. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, 1998, p. 108-110.

- FERRER, M. Àngels. «Com veu el projecte del nou Museu Episcopal de Vic?». *La Revista d'Osona*. Núm. 2 (desembre de 1997), p. 49-51.
- GALI, A. *Història de les institucions i del moviment cultural a Catalunya 1930-1936*. 1a. ed. Barcelona: Fundació Alexandre Galí, 1985.
- HEATON, David. *Museums among friends: the wider museum community*. London: HMSO, 1992.
- LÓPEZ, Joan; MONTANER, M. Carme; NOGUER, Trini; LÓPEZ, Joan. *Entitats de Vic. Guia de l'associacionisme i serveis 92*. 1a ed. Vic: Eumo, 1992.
- PATRONAT D'ESTUDIS OSONENCs. «La conveniència de canviar Ausonencs per Osonencs en el nom del Patronat. Memòria de 1990». *Ausa* [Vic], núm. 125 (1990), p. 211-212.
- REDACCIÓ. «Vic reconstrueix les relacions de Torras i Bages amb l'art». *Avui* [Barcelona] (11/04/1998), p. 37.
- REIXACH, Modest. *Les entitats a Vic: aportació a la sociologia de les associacions*. Vic: Comissió cultural de SADEI, 1976.
- SALARICH, Miquel. *Història del Círcol literari de Vich*. Vic: Patronat d'Estudis Ausonencs, 1962.
- SALARICH, Miquel S.; MIRÓ, Maria-Mercè. «El Patronat d'Estudis Osonencs (1952-1982)». *Ausa* [Vic], vol. IX/100, 1981, p. 394.
- VILARODÀ, Jordi. «El debat del Museu». *El 9 Nou* [Vic], secció dins «El Tema» (6/05/1996).
- «Una exposició mostra, a Vic, la relació de Torras i Bages amb l'art». *El 9 Nou* [Vic] (3/04/1998), p. 43.
- WORLD FEDERATION OF FRIENDS OF MUSEUMS. *Código ético para los amigos / World Federation of Friends of Museums*. Paris: Fédération Mondiale des Amis des Musées [ca. 1997].
- «Els museus d'Osona demanen la paraula. Manifest del dia Internacional dels Museus». *El 9 Nou* [Vic], secció «El Tema» (16/05/2003), p. 5.
- «Friends of Museums: 650,000 strong: the World Federation of Friends of Museums = 650 000 pionniers: la Fédération mondiale des amis des musées = Los Amigos de los museos: una fuerza de 650 000 voluntarios». *Museum*. [Paris, UNESCO], núm. 176 (1992), p. 191-237.